

B. *Fhv. justitsminister H. P. Clausen*

Undersøgelsesrettens bemærkninger

Undersøgelsesretten har anført, at H. P. Clausen traf beslutning om normalisering af de tamilske familiesammenførings-sager, men at normaliseringen »officielt« blev præsenteret som en beslutning truffet af Direktoratet for Udlændinge på baggrund af karakteren af de foreliggende oplysninger om situationen i Sri Lanka, og at det stod klart for H. P. Clausen, at man, bl.a. i svar til Retsudvalget, fortsatte med at kaste slør over, hvad der reelt var foregået med hensyn til disse familiesammenførings-sager, jf. beretningen kapitel VIII, afsnit 9, specielt side 2153.

Endvidere har undersøgelsesretten fundet, at H. P. Clausen i en række svar på spørgsmål fra Retsudvalget samt under samrådet den 14. september 1989 i Retsudvalget gav oplysninger, som han – mere eller mindre – var klar over på en række punkter var (reelt) misvisende/vildledende, tilsiget uklare, ikke i overensstemmelse med de faktiske forhold og/eller urigtige (jf. beretningen kapitel VIII, afsnit 10 og 15, specielt side 2158-59, 2163-65 og 2192).

Endvidere har undersøgelsesretten fundet, at regeringspartierne bidrag til den beretning, som der i Retsudvalget var forslag om i anledning af ombudsmandens udtalelse om de tamilske familiesammenførings-sager, indeholdt oplysninger, som var misvisende og urigtige, hvilket efter undersøgelsesrettens opfattelse må have stået klart for H. P. Clausen. Desuden sad H. P. Clausen efter undersøgelsesrettens vurdering inde med en viden, som måtte formodes at være af væsentlig betydning for, om sagen kunne sluttet med, at ombudsmandens udtalelse blev taget til efterretning, men som Retsudvalget ikke fik oplysning om, jf. beretningen kapitel VIII, afsnit 12, specielt side 2182-83. Undersøgelsesretten har lagt til grund, at H. P. Clausen – også efter sin egen forklaring – har haft en ledende rolle under arbejdet med at udarbejde et beretningsudkast, der kunne samle de tre regeringspartier – og et flertal i Folketinget, jf. beretningen side 2179.

Undersøgelsesretten har imidlertid særligt bemærket, at der ikke er fremkommet oplysninger om, at embedsmændene over for H. P. Clausen har fremsat indsigelser med hensyn til

den skriftlige udformning eller advaret mod at give oplysningerne i den form, som undersøgelsesretten har fundet grundlag for at kritisere, jf. beretningen side 2211.

Endvidere har undersøgelsesretten anført, at baggrunden for, at der også i H. P. Clausens tid som justitsminister blev givet Folketingets Retsudvalg og Folketingets Ombudsmand oplysninger, som ikke var fyldestgørende, må antages at være ønsket om at undgå at blotlægge den – efter undersøgelsesrettens opfattelse – ulovlige administration under Ninn-Hansen og – efter ombudsmandens udtalelse af 1. marts 1989 – at undgå yderligere undersøgelser (beretningen side 2211).

Udvalgets bemærkninger

Et flertal (Henning Rasmussen (S), Lilli Gyldenkilde (SF), Løvig Simonsen (S), Ole Espersen (S), Ritt Bjerregaard (S), Ingrid Rasmussen (S), Frank Jensen (S), Jørn Pedersen (S), Gade (SF), Rahbæk Møller (SF), Bente Juncker (CD), Bilgrav-Nielsen (RV) og Glønborg (KRF)) bemærker:

Efter flertallets opfattelse har tidligere justitsminister H. P. Clausen i det ovenfor beskrevne omfang tilsidesat kravet i § 5, stk. 2, i ministeransvarlighedsloven om, at der ikke må gives urigtige eller vildledende oplysninger til Folketinget eller under Tingets behandling af en sag må forties oplysninger, der er af væsentlig betydning for Tingets bedømmelse af sagen.

Flertallet finder, at dette også gælder H. P. Clausens medvirken til udformningen af de omhandlede udkast til beretning. Det kunne hævdes, at de foreslåede bidrag hertil – om end de stammer fra Justitsministeriet – i Retsudvalget blev fremlagt af repræsentanter for regeringspartierne (altså ikke af ministeren).

Under hensyn til, at H. P. Clausen reelt var ansvarlig for oplysningernes indhold, og til, at hensigten var, at disse skulle udgøre grundlag for en beslutning taget af Retsudvalget og af Tinget som helhed, finder flertallet ikke, at dette forhold i sig selv kan fritage H. P. Clausen for ansvaret efter ministeransvarlighedsloven.

Den tidligere justitsminister, der siden de beskrevne begivenheder blev valgt til Folketingets formand, trådte tilbage fra dette hverv